

VEJLEDNING FOR ANLÆG/UDVIDELSE AF SØER

Vejledning for anlæg/udvidelse af søer

I denne vejledning kan du læse om, hvilke forhold du skal tage hensyn til, når du etablerer søer/vandhuller, og hvordan disse skal anlægges.

Når du vil anlægge en sø, skal du ansøge Brønderslev Kommune om dette, medmindre der er tale om en mindre havedam i byzone. Som udgangspunkt skal en ansøgning om etablering af en sø behandles af kommunen i forhold til Planloven, evt. gældende lokalplaner, naturbeskyttelsesloven og i nogle tilfælde anden lovgivning. Hvis du er usikker på hvilke tilladelser, der kræves for, at du eventuelt kan anlægge en sø/vandhul, kan du altid kontakte kommunen og anmode om vejledning hertil.

Hvis en sø etableres i strid med gældende regler, kan kommunen blive nødt til at give påbud om fjernelse af søen. Husk derfor altid at ansøge kommunen inden du går i gang med etablering af en ny sø.

Hvor skal søen placeres

Søer og vandhuller bør placeres således, at disse indgår som en naturlig del af landskabet, gerne i en lavning eller lignende. Der kan som hovedregel ikke gives tilladelse til etablering af søer eller vandhuller i allerede beskyttet natur som ferske enge, strandenge, moser, heder og overdrev. Du bør derfor ansøge om søer således, at disse er placeret udenfor eksisterende beskyttet natur. Du kan se den vejledende registrering af beskyttet natur på [Danmarks Arealinformation](#). Søer og vandløb kan dog med fordel etableres i nærheden af eksisterende natur, da dette vil medvirke til en hurtig indvandring af naturlige dyre- og plantearter til søen.

Søens form

Søen bør udformes således, at den passer naturligt i det omgivende terræn. Desuden bør søens sider bugte sig således, at der opstår små vige og bugter. Søens bred skal være fladt skrånende helst med en hældning på 1:5 og ikke stejlere end 1:3. Dette skaber mange forskellige formede levesteder i søen, hvilket danner grundlag for, at søen kan få et rigt dyre- og planteliv.

Sikring af naturindholdet i den nye sø

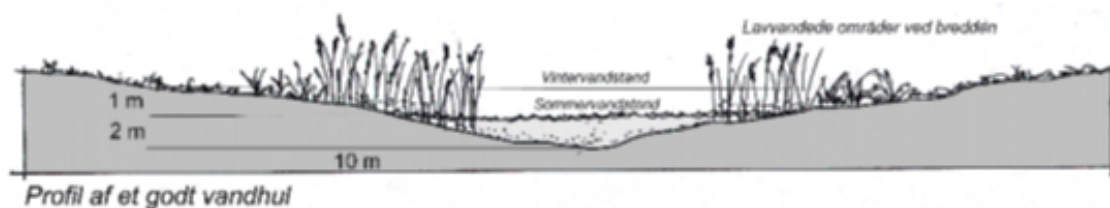
Der er en række tiltag, som er vigtige at overholde for at sikre, at din sø opretholder en god økologisk tilstand med et rigt dyre- og planteliv og ikke forvandles til en grøn algesuppe.

Standard vilkår ved etablering af søer og vandhuller

Nedenfor er der angivet de standartvilkår, som stilles, når der gives tilladelse til etablering eller udvidelse af en sø. Disse kan derfor være gode at læse, inden du ansøger om etablering eller udvidelse af en sø.

Anlæg

1. Søen må ikke etableres ved brug af membran af plastik eller beton. Der kan dog anvendes stampet et lag af stampet ler.
2. Der skal holdes en afstand på mindst 10 meter til nærmeste vandløb, og der må ikke skabes forbindelse eller afløb til vandløb, heller ikke via dræn.
3. Der skal være en mindst 5 meter bred udyrket bræmme mod dyrkede arealer omkring søen.
4. Kommunen skal kontaktes, hvis der stødes på affald.
5. Museumslovens regler skal overholdes. Det lokale museum kan kontaktes for yderligere oplysninger.
6. Søen skal udformes, så den tilpasses terrænet. Den skal anlægges med så jævnt skrånende bredder som muligt, hældningen bør som regel ikke være større end 1:5 og aldrig stejlere end 1:3. Der bør desuden være lavvandede områder langs bredden. Se tegningen nedenfor.
7. Det opgravede materiale skal udjævnes i nærmere udpegede områder og altid mindst 5 meter fra søens bred. Det opgravede materiale skal planeres, så der ikke opstår volde eller lignende. Der kan i særlige tilfælde afviges fra dette, hvis det kan begrundes med hensyn til sjældne eller truede arter, eksempelvis som rasteområde for visse padde arter.
8. Der må kun anlægges øer, hvis vandarealet i søen udgør mindst 2.500 m². Og de må ikke anlægges højere end 10 cm over normal vandstand.

Herover ses en tegning, der viser princippet for udformning af søen med jævnt skrånende bredder.

Beplantning

9. Eventuel nyplantning omkring søer må kun finde sted på nord- og vestsiden og mindst 15 meter fra bredden af søen af hensyn til at sollyset kan opvarme søen. Afstanden mellem søbredden og beplantningen skal desuden mindst svare til træernes forventede sluthøjde.

10. Der må kun plantes træer og buske, som findes naturligt i området. Det kan f.eks. være hvidtjørn, hunderose, alm. røn, mirabel og brombær, men ikke f.eks. Rhododendron, snebær, spiræa eller hyben/rynket rose.
11. Eventuelle øer (se punkt 8) må ikke tilplantes med træer.
12. Søens bredzone må ikke tilplantes med frøblandinger eller lignende. I særlige tilfælde kan dette fraviges, hvis der udplantes en frøblanding af hjemmehørende urter.

Anvendelse

13. Udsætning af andefugle, fisk eller krebs er ikke tilladt af hensyn til søens naturkvalitet. Udsætning og fodring bidrager til næringsophobning i vandet, der kan forringe levevilkårene for det øvrige dyre- og planteliv. Der må heller ikke fodres i søens umiddelbare nærhed.
14. Der må ikke udsættes fisk, da dette medvirker til en dårlig økologisk tilstand i søen.
15. Der må ikke opsættes redhuse, foderflåder eller lignende, ligesom søer kun må hegnes med eventuelt nødvendigt kreaturhegn.
16. Søer må ikke anvendes til "put-and-take" fiskeri, det vil sige udsætning af fisk og salg af fiskekort.

Du skal være opmærksom på at søer/vandhuller større end 100 m² (inkl. bredzone) bliver omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor 1 – 2 år efter etablering.